

Patiënteninformatie

Algemeen

Obductie

Informatie voor nabestaanden

Streekziekenhuis
Koningin
Beatrix

U heeft deze folder gekregen omdat een naaste van u is overleden. De behandelend arts heeft u gevraagd of obductie verricht mag worden. Deze vraag roept vaak andere vragen op zoals: 'Wat is eigenlijk een obductie? Wat gebeurt er dan precies?' In deze folder leest u in het kort de belangrijkste informatie met betrekking tot obductie. U kunt een uitgebreide folder vragen of vinden op onze website.

Wat is een obductie?

Obductie is een inwendig onderzoek op een overleden persoon, dat wordt verricht door een gespecialiseerde arts. U als nabestaande bent degene die besluit of u toestemming verleent voor obductie. Besluit u geen toestemming te verlenen, dan wordt geen obductie verricht. Het is ook mogelijk om beperkt toestemming te geven. U kunt dan bepalen wat wel en wat niet onderzocht mag worden.

De toestemmingsprocedure is anders bij een zogenaamde niet-natuurlijk dood. Dit is met name van toepassing wanneer de dood onverklaarbaar is, een vermoeden is op een medische fout of mogelijk misdrijf. In dit geval moet de gemeentelijk lijkschouwer komen en informatie doorgeven aan justitie. Justitie kan besluiten dat er obductie móet plaats vinden. De toestemmingsprocedure is ook anders bij kinderen tussen 1 en 18 jaar. De kinderarts zal u hierover informeren. Uitgebreidere informatie over het verrichten van obducties bij kinderen kunt u lezen in de voorlichtingsbrochure '*Onderzoek na overlijden van kinderen (Obductie)*' te downloaden op www.erfocentrum.nl

Tenslotte geldt dat als de overledene zelf vooraf in een wilsbeschikking heeft laten opnemen, dat hij/zij geen obductie wenst, dat u dan als nabestaande geen toestemming kunt verlenen aan een obductie.

Waarom obductie?

Het meest gegeven antwoord op deze vraag is: 'Om de doodsoorzaak vast te stellen.' Een andere reden kan zijn om vast te stellen of de ziekte erfelijk of besmettelijk is.

Wat gebeurt er bij een obductie?

In het kort gezegd wordt bij een obductie het lichaam van een overledene geopend en worden de organen in het lichaam geïnspecteerd. Daarna worden ze over het algemeen één voor één uit het lichaam verwijderd, gewogen, en ook ingesneden om de binnenkant te kunnen inspecteren. Vervolgens wordt uit elk orgaan een klein stukje weefsel genomen om microscopisch te onderzoeken. Daarna worden de organen teruggeplaatst in het lichaam, behalve de organen waarvan het onderzoek nog niet afgerond kan worden. Het lichaam wordt gesloten om vervolgens te worden overgedragen aan de begrafenisondernemer.

Als de overledene voor een opbaring wordt aangekleed, is van de obductie niets meer te zien, behalve als bij kale mensen een schedellichting voor hersenonderzoek heeft plaatsgevonden. Als nabestaanden dit laatste bezwaarlijk vinden, kunnen zij dit bespreken met de arts. Er kan dan bijvoorbeeld een gedeeltelijke obductie plaatsvinden. Ook is het belangrijk te weten, zoals boven al vermeld, dat de hersenen niet onmiddellijk onderzocht kunnen worden, maar eerst behandeld moeten worden en pas later onderzocht kunnen worden. De hersenen worden daarom niet teruggeplaatst maar later, na onderzoek, apart gecremeerd.

Het bewaren van weefsel en organen

Er zijn omstandigheden waarin één of meer organen - of delen daarvan - langer worden bewaard. Voor hersenonderzoek bijvoorbeeld is een periode van zes tot twaalf weken nodig voor bewerking en beoordeling. Deze redenen maken het langer bewaren van de (delen van) organen noodzakelijk om tot een diagnose te kunnen komen. Als bepaalde organen (of delen van) langer bewaard worden, dan worden deze weefsels of organen niet met de overledene mee begraven of gecremeerd. Zij worden later alsnog gecremeerd door het ziekenhuis, behalve als ze bewaard blijven voor onderwijsdoeleinden. Indien u hiertegen bezwaar hebt, kunt u dit kenbaar maken aan de arts. Als uw bezwaar ertoe leidt dat tijdens de obductie onvoldoende gegevens kunnen worden verkregen, dan zal de arts dit met u bespreken. U kunt dan in samenspraak tot een voor u aanvaardbare beslissing komen.

Hoe is de procedure?

Als u toestemming geeft wordt de overledene naar het mortuarium overgebracht en wordt binnen afzienbare tijd (meestal één werkdag) obductie verricht door een patholoog. Na de obductie maakt de patholoog een verslag dat hij opstuurt naar de arts die de obductie heeft aangevraagd. Als u daar prijs op stelt maakt deze arts een afspraak met u om de bevindingen van de patholoog met u te bespreken. De afspraak hiervoor is meestal ruim een maand na de obductie zodat het verslag helemaal afgerond is. Als u dan nog vragen hebt, kunt u deze met de arts bespreken.

Kan ik voorwaarden stellen?

Het kan gebeuren dat u wel toestemming wilt geven voor obductie, maar dat u bijvoorbeeld liever niet wilt dat organen bewaard worden of dat de hersenen uit de schedel gehaald worden voor nader onderzoek. Vaak wordt voor dit laatste al apart toestemming gevraagd hoewel dit niet verplicht is. Uw eventuele bezwaren kunt u kenbaar maken aan de arts die aan u toestemming voor obductie heeft gevraagd.

Transplantatie donorschap

Het is van belang te weten, dat de procedure voor transplantatie donorschap en obductie elkaar soms in de weg zitten. Een hartdonorschap gaat natuurlijk voor, maar er zijn situaties waarin juist het belang van een obductie zwaarder weegt. Indien u weet dat de overledene zich als donor heeft aangemeld, overlegt u dit dan met de aanvragend arts. Ook kan de transplantatiecoördinator van het ziekenhuis informatie geven. Als er obductie plaatsvindt, blijft weefseldonatie nog mogelijk. Over het algemeen wordt obductie verricht ná de weefselsluitname. Echter ook als de obductie reeds is verricht blijft weefseldonatie mogelijk.

Vragen

Als u nog vragen hebt kunt u deze bespreken met de arts of verpleegkundige.

Informatie

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een obductie. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de verpleegkundige of arts dan om nadere uitleg.

Geheimhouding en recht op privacy

Alle medewerkers van ons ziekenhuis hebben een geheimhoudingsplicht. Verder heeft u als patiënt recht op privacy. Uitgebreide informatie hierover kunt u vinden in de folder 'De rechten en plichten van de patiënt'. Deze is verkrijgbaar op de afdeling en bij de patiënteninformatie in de centrale hal. Daarnaast is deze folder te vinden op: www.skbwinterswijk.nl

Deze folder is een uitgave van de Nederlandse Vereniging voor Pathologie (NVVP). De folder is tot stand gekomen in samenwerking met de Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie (NPCF).

Bezoekadres:
Beatrixpark 1
7101 BN Winterswijk

Postadres:
Postbus 9005
7100 GG Winterswijk

T 0543 54 44 44
info@skbwinterswijk.nl
www.skbwinterswijk.nl